

TATTI-hankkeen rakennusalan tulostyöpajoissa paljon väkeä

18.10.2022

TATTI-hankkeen rakennusalan yritysten tulostyöpajat käynnistettiin syksyllä. Alavudella sijaitsevat Alavus Ikkunat Oy ja Alavuden Betoni Oy ovat hyviä esimerkkejä aktiivisesta osallistumisesta hankkeeseen. Kokoustilat täyttyivät kuulijoista, kun hankkeen toimijat esittelivät tuloksia työkuormitusmittauksista.

TATTI – Teknologian Avulla Työ Tuottavaksi ESR -hankkeen toinen yritysrypäs koostuu rakennusalan yrityksistä. Hankkeessa mukana olevat Alavus Ikkunat ja Alavuden Betoni ovat hyvin erilaisia kohteita työkuormituksen ja työtehtävien suhteen. Molemmissa yrityksissä suhtauduttiin TATTI-hankkeeseen ja sen toimenpiteisiin erittäin myönteisesti, ja saimme runsaasti mittausdataa analysoitavaksemme. Yrityksissä tehtiin mittauksia yhteensä kuudelle eri työntekijälle yhdeksässä eri työpisteessä.

Näitä kahta yritystä on mielenkiintoista verrata keskenään myös työn kuormituksen suhteen. Alavus Ikkunat Oy:ssä työn kuormitus koostuu pääasiassa siitä, että valmistettavia tuotteita tehdään sarjoissa, eli koottavia, maalattavia ja viimeisteltäviä kappaleita on useita. Tällöin työ koostuu monista samanlaisena toistuvista työtehtävistä eli toistoista. Yksittäiset työtehtävät eivät ole fyysisesti välttämättä raskaita, mutta kun toistoja tulee paljon, lisää se työn kuormittavuutta.

Alavuden Betoni Oy:ssä työntekijät työskentelevät pääasiassa yhden elementin parissa kokonaisen työpäivän kerrallaan. Tällaisessa työssä samanlaisia toistoja ei tule paljon, mutta yksittäiset työtehtävät ovat fyysisesti kuormittavia ja melko pitkäkestoisia. Työ koostuu mm. painavien kappaleiden latomisesta, kantamisesta ja asettelemisesta, jolloin työpäivään sisältyy paljon liikkumista, hankalia työasentoja sekä taakkojen nostamista ja siirtelyä.

Yrityskohtaisissa tulostyöpajoissa kerrottiin aluksi yleisesti työkuormituksen arvioinnista, analysoinnista ja

työn kuormittavuutta aiheuttavista tekijöistä. Esityksessä selvitettiin myös OWAS- ja RULA-ergonomia-analyysityökalujen käyttöä mittausten havainnollistamisessa.

Kuva 1. Rakennusalan tulostyöpajassa hankkeen toimijat esittelivät tuloksia työkuormitusmittauksista (kuva: Kirsi Paavola).

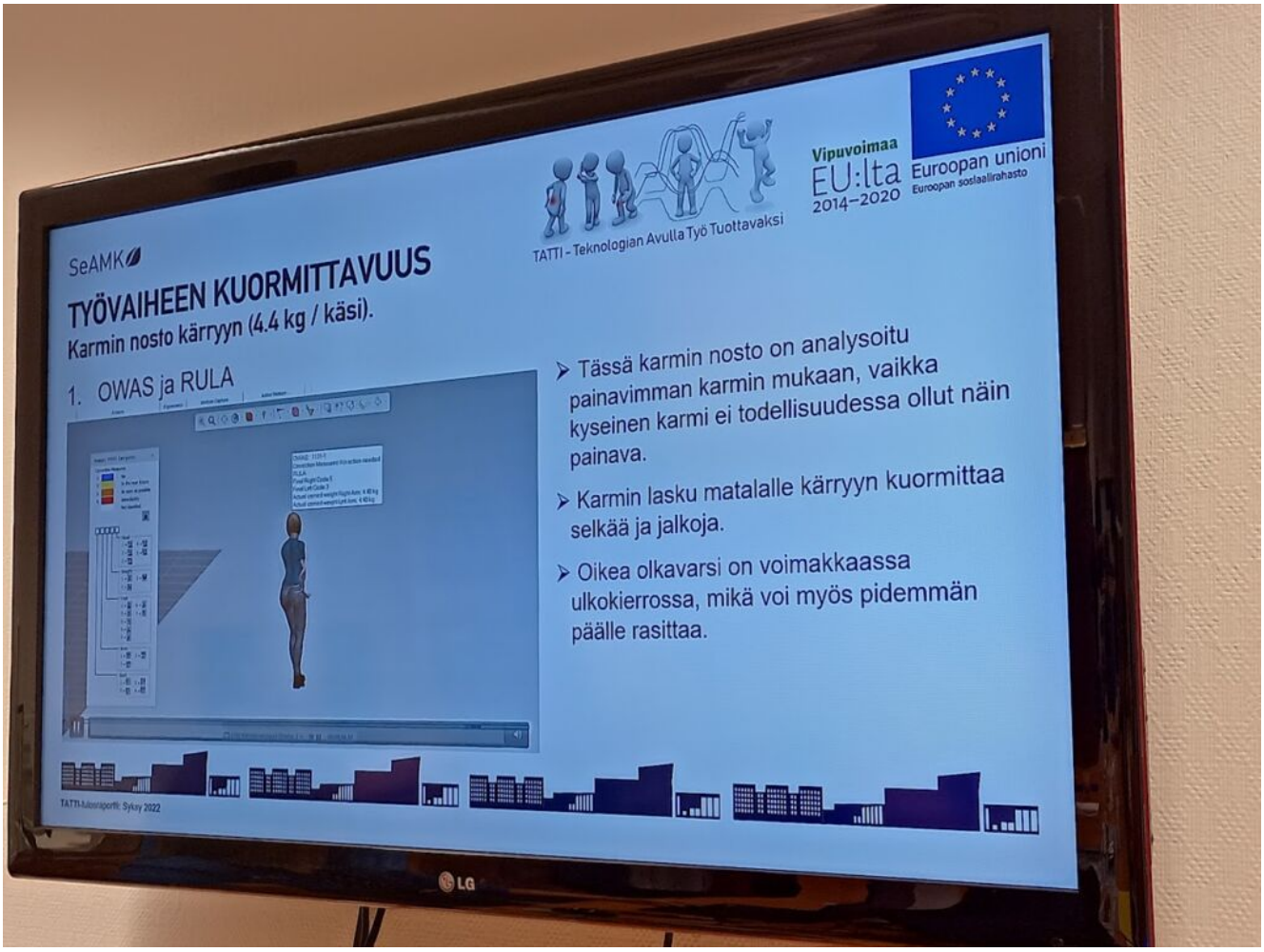

Kuva 2. Työn kuormittavuuden analysointia (kuva: Kirsi Paavola).

Tulostyöpajoissa tärkeintä on se, että mittauksiin osallistuneet työntekijät näkevät itse oman työsuorituksensa sekä videokuvattuna että havainnollistettuna animaationa. Oman työasennon näkeminen ”ulkopuolelta” auttaa huomaamaan ja tiedostamaan kuormittavat työasennot, kurkotukset ja muut epäedulliset työsuoritukset. Kun työn kuormituksen taso osoitetaan havainnollisesti eri väreillä, on helppo huomata mitkä työsuorituksen vaiheet ovat erityisen kuormittavia. Kun animaatiohahmo näytöllä menee niin sanotusti ”punaiselle”, aletaan pohtia syitä siihen, miksi kyseinen työvaihe kuormittaa työntekijää. Näin syntyy työn johdon, työterveyshuollon ja työntekijöiden välillä keskustelua siitä, miten kyseistä kuormittavaa työtehtävää voisi jollain lailla keventää.

Tulostyöpajojen keskusteluissa tuli paljon ideoita ja ajatuksia siitä, miten erityisen kuormittaviin työvaiheisiin voitaisiin tehdä muutoksia tai säätöjä tai millaisia apuvälineitä joissain työtehtävissä voisi käyttää. Jotkin muutokset voisivat olla hyvinkin yksinkertaisia, kuten apujakkaran koon suurentaminen tai usein käytettävien työkalujen siirtäminen lähemmäs työskentelypistettä. Joissain kohteissa tarvittaisiin enemmänkin suunnittelua, esimerkiksi painepesupisteen tukikaaren rakentamista tai sopivien kantovaljaiden valmistamista.

Molempiin tulostyöpajoihin osallistuivat myös kyseisten yritysten työfysioterapeutit. Heidän mielestään tulostyöpajat olivat myös hyvin havainnollistavia ja tietoa antavia tilaisuuksia. Työterveyshuolto muistutti kuitenkin myös jokaisen työntekijän mahdollisuudesta ja myös velvollisuudesta pitää hyvää huolta tärkeimmästä työvälineestään eli omasta kehostaan.

Kaikille rakennusalan yrityksille on vielä marraskuussa tulossa yhteinen tulostyöpaja, jossa jokaisesta

yrityksestä esitellään yksi mitattu työtehtävä. Toimialakohtainen tulostyöpaja mahdollistaa alan yritysten verkostoitumisen, tiedon jakamisen ja toisilta oppimisen. Tiedon jakaminen yritysten kesken on antoisaa ja on varmasti mielenkiintoista nähdä, mitä muissa yrityksissä on jo tehty työergonomian parantamiseksi.

Kirsi Paavola
Projektipäällikkö, TATTI-hanke
SeAMK

Kirjoittaja työskentelee TATTI – Teknologian Avulla Työ Tuottavaksi -hankkeen projektipäällikkönä.

Lue lisää TATTI-hankkeen verkkosivulta.